

УДК 330

Приступа Б. – ст. гр. БМ-21

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

УКРАЇНСЬКО-ЯПОНСЬКІ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

Науковий керівник: асист. Мариненко Н. Ю.

У 2008 р. зберігалась динаміка інтенсивного зростання двосторонньої українсько-японської торгівлі. Загальний товарообіг за 2008 р. збільшився майже у 2 рази порівняно з аналогічним періодом минулого року і досяг позначки 2901,7 млн. дол. Експорт української продукції у 2008 р., порівняно з 2007 р., зріс на 27% або на 24,66 млн. дол. і склав 115,7 млн. дол. (у 2007 р. – 91,04 млн. дол.). Український експорт у Японію характеризувався низьким ступенем переробки, проте відбулись певні зміни у його структурі. На перше місце, як і у 2006 р., вийшло постачання феросплавів, що склало 30,12% загального обсягу українського експорту в Японію. На другому місці були вироби з титану, які склали 18,22% загального обсягу українського експорту в Японію, що майже у 2,7 разів більше, ніж у попередньому році. Молочна продукція посіла третє місце у товарній структурі експорту. Проте обсяги її зменшились на 25% і становили 17% загального експорту. Тривожним фактором стало скорочення на 50% експорту алюмінію необробленого. Така негативна тенденція може бути пов'язана з загальним зниженням обсягів виробництва автомобілів та електроприладобудування (які є головними споживачами алюмінієвих заготовок) у Японії. Незначними були також поставки продукції хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості. У структурі експорту послуг переважали транспортні послуги – 58,2%, ділові послуги, включаючи перепродаж товарів, операційний лізинг, тощо – 20,2%, професійні та технічні послуги – 8,8%.

Глобальна економічна криза негативно позначилась на двосторонній торгівлі, яка протягом 2009 р. зменшилась у 4,2 разів, порівняно з 2008 р., і склала 689,69 млн. дол. США. Негативне сальдо при цьому становило 467,36 млн. дол. США. Зменшення показників двосторонньої торгівлі відбулося головним чином за рахунок падіння японського імпорту на 80%. Перш за все, це пов'язано з кризовими явищами у економіці і банківській сфері України, суттєвим падінням попиту і купівельної спроможності населення, а також введенням тимчасової 13% надбавки на імпорт у березні-серпні 2009 р. Водночас, позитивним фактором є те, що експорт української продукції у 2009 р. практично залишився на рівні 2008 р. з незначним зниженням на 3,92%. Новою позитивною тенденцією у 2009 р. стало відновлення експортних поставок зернових. Зокрема, поставки кукурудзи в Японію вийшли на перше місце, і за 12 місяців 2009 р. склали 38,9% від загального обсягу експорту або 43,22 млн. дол. США. На другому місці було постачання ячменю на 20,66 млн. дол. США, що склало 18,6% від загального обсягу експорту в Японію. Третє місце посів алюміній необроблений. Новою статтею українського експорту стала поставка машин для обробки металів об'ємним штампуванням. Слід зазначити, що сумарний показник українського експорту в Японію у 2009 р. порівняно з 2008 р. практично не змінився, а японський імпорт в Україну зменшився у 4,8 рази, що призвело до незначного збалансування двосторонньої торгівлі. Поява нових експортних товарів, включаючи кукурудзу, ячмінь та машини для обробки металів, свідчить про диверсифікацію українського експорту в Японію.